

## 31/94

**Kontrolní závěr z kontroly hospodaření se státním majetkem, se kterým nakládá s. r. o. JUNIA**

Zařazení kontroly hospodaření se státním majetkem, se kterým nakládá s. r. o. JUNIA, do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1994 schválilo Kolegium úřadu pod pořadovým číslem 31/94.

Kontrolu provedly skupiny kontrolujících Odboru územní správy a zahraničních věcí NKÚ a Oblastních odborů NKÚ České Budějovice, Ústí nad Labem a Ostrava u následujících kontrolovaných osob:

- A. Ministerstvo hospodářství (dále jen "MH"),
- B. JUNIA, s. r. o., odštěpné závody JUNIA, s.r.o., Praha, České Budějovice, Ústí nad Labem a Ostrava (dále "JUNIA", "JUNIA Praha", "JUNIA České Budějovice", "JUNIA Ústí n. Lab.", "JUNIA Ostrava"),
- C. Fond dětí a mládeže (dále jen "FDM"). Ve FDM byla kontrola provedena pouze ve vztahu k obchodní společnosti JUNIA.

Kontrolní akce byla zahájena v únoru 1994 a ukončena v říjnu 1994.

Cílem kontroly bylo prověřit účelnost a hospodárnost nakládání se státním majetkem v souvislosti s transformací bývalých Správ účelových zařízení SSM (dále jen "SÚZ") na obchodní společnost.

Dnem 1. 1. 1991 přešly SÚZ Svazu mladých na základě § 1 ústavního zákona č. 497/1990 Sb., o navrácení majetku Socialistického svazu mládeže lidu České a Slovenské Federativní Republiky, do vlastnictví státu.

Usnesením vlády ČR č. 423 ze dne 23. 10. 1991, vydaným k dalšímu postupu při přebírání majetku dle ústavního zákona č. 497/1990 Sb., byl v bodu I odst. 2 v souladu s usnesením ČNR z 10. 10. 1991 převzetím podniků a hospodářských zařízení pověřen ministr pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR. Dle Přílohy č. 1 "Zásady využití majetku bývalé KSČ a bývalého SSM" usnesení vlády ČR č. 598 z 21. 10. 1992 k využití majetku bývalé KSČ a bývalého SSM v ČR bylo v bodě 2c) rozhodnuto, že "... k vytvoření trvalých finančních zdrojů pro potřeby dětí a mládeže převede ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj ... Správy účelových zařízení bývalého SSM na obchodní společnosti, jejichž jediným vlastníkem a zřizovatelem bude Česká republika ...".

Obchodní společnost JUNIA byla založena Českou republikou zastoupenou MH ČR zakladatelskou listinou ze dne 17. 12. 1992. Ke vzniku obchodní společnosti došlo zápisem do obchodního rejstříku (oddíl C, vložka 17 406) dne 9. 2. 1993. Do obchodní společnosti ke dni zápisu do obchodního rejstříku vložil jediný společník - Česká republika, zastoupená MH ČR - vklad ve výši 100 000,- Kč jako základní jmění společnosti. Organi-

zační složky - 7 odštěpných závodů JUNIE - byly zapsány do obchodního rejstříku dne 29. 7. 1993.

Rozhodnutím č. 47 ze dne 6. 5. 1993 zrušil ministr hospodářství ČR podle § 31 odst. 4 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, SÚZ bývalého SSM ke dni 31. 5. 1993. V důsledku tohoto rozhodnutí přešla práva a závazky zrušených SÚZ, ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona č. 576/1990 Sb., na zřizovatele, tj. na MH.

V části II rozhodnutí č. 47 z 6. 5. 1993 je uvedeno, že dnem 1. 6. 1993 se vkládá do JUNIE "... veškerý majetek ČR vedený v evidenci všech zrušených SÚZ, veškerý majetek SÚZ Středočeského kraje, zaniklé v roce 1990, dohledaný k 31. 5. 1993 a převedený do vlastnictví ČR, majetek bývalého SSM dohledaný okresními úřady a převedený na ČR ke dni 31. 5. 1993". Dodatkem ze dne 15. 7. 1993 k rozhodnutí č. 47 ministr hospodářství změnil své rozhodnutí ze 6. 5. 1993 v článku II. tak, že dnem 1. 6. 1993 vkládá do JUNIE pouze movitý majetek vedený v evidenci bývalých SÚZ, zatímco pro nemovitý majetek bude JUNII zřízeno právo užívání formou nájemní smlouvy. Nájemní smlouva nebyla do ukončení kontroly předložena.

Zápisem do obchodního rejstříku dne 13. 9. 1993 vzniklo FDM dle § 18 odst. 3 zákona č. 113/1993 Sb., o Fondu dětí a mládeže, právo správy majetku bývalého SSM a dle § 18 odst. 4 tohoto zákona na něj přešla práva a povinnosti zakladatele obchodních společností vzniklých z majetku bývalého SSM.

Na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu I k 6. 4. 1994 č. j. Firm 7446/94 byla v obchodním rejstříku provedena změna osoby společníka, a to: byla vymazána Česká republika, zastoupená Ministerstvem hospodářství České republiky a byl zapsán Fond dětí a mládeže, Olomouc, tř. 17. listopadu 45.

Námítky proti kontrolnímu protokolu podaly všechny kontrolované osoby. Námítky byly vypořádány v souladu s § 27 odst. 2 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách ve smyslu § 27 odst. 3 písm. b) citovaného zákona podal FDM. Senát Úřadu odvolání vypořádal usnesením ze dne 11. října 1994.

S e n á t Ú ř a d u (ve složení Ing. Jiří Kalivoda - předseda, Ing. Petr Skála, Ing. Karel Bidlo, JUDr. František Bárta, Mgr. Marie Hošková - členové) na svém zasedání dne 27. října 1994

s c h v á l i l usnesením č. 31/94/51  
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

## A. MH porušilo:

1. zákon č. 109/1964 Sb., Hospodářský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (s přihlédnutím k § 761 zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník), a to v ustanoveních:
- a) § 64 odst. 1 a 2, kde se uvádí:  
*"Národním majetkem jsou věci ve vlastnictví státu, majetková práva státu a majetková práva státních organizací."  
 "K jednotlivým věcem, pohledávkám a jiným majetkovým právům mají státní organizace právo hospodaření."*
- b) § 72 odst. 1, kde se uvádí:  
*"Pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak, přísluší právo hospodaření s pohledávkami té státní organizaci,  
 a) z jejíž činnosti pohledávka vznikla, nebo  
 b) do jejíž působnosti patří ochrana majetkových zájmů státu, jejichž poškozením pohledávka vznikla, anebo  
 c) která vykonává právo hospodaření s majetkem, s nímž pohledávka souvisí."*
- c) § 73, kde se uvádí:  
*"Organizace, která vykonává právo hospodaření s pohledávkou státu, je povinna pečovat o to, aby všechny povinnosti dlužníka byly včas a řádně splněny, popřípadě aby pohledávka státu byla včas uplatněna u příslušných orgánů a aby rozhodnutí těchto orgánů byla včas vykonána."*
2. ustanovení § 43 (Smlouvy) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, kde se uvádí:  
*"Účastníci jsou povinni dbát, aby při úpravě smluvních vztahů bylo odstraněno vše, co by mohlo vést ke vzniku rozporů."*
3. ustanovení § 22 odst. 1 písm. b), c) zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, kde se uvádí:  
*"Dnem účinnosti tohoto zákona zanikají tato práva k majetku uvedenému v § 1 odst. 1: ...  
 b) právo užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby,  
 c) právo užívání k zajištění lesní výroby a ostatních funkcí lesa, ..."*
4. ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), kde se uvádí:  
*"Vlastníci a jiní oprávnění jsou povinni ...  
 d) ohlásit katastrálnímu úřadu změny údajů katastru týkající se jejich nemovitostí, a to do 30 dnů od jejich vzniku, ..."*
5. vyhlášku č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, ve znění pozdějších předpisů, a to v ustanoveních:
- a) § 1 odst. 1, kde se uvádí:  
*"Tato vyhláška upravuje podmínky pro nabytí věci ..., právo hospodaření s národním majetkem a nakládání s pohledávkami a jinými majetkovými právy státních hospodářských organizací a jiných státních organizací ..."*
- b) § 6 písm. a), b), d), e), kde se uvádí:  
*"Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:  
 a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit, ... a vést v předepsané evidenci podle zvláštních předpisů,  
 b) pečovat o údržbu ...,  
 d) chránit národní majetek před rozkrádáním, poškozením, zničením, ztrátou nebo zneužitím,  
 e) využívat právní prostředky k ochraně národního majetku, chránit ..., včas uplatňovat právo na náhradu škody ..., uplatňovat právo na vydání neoprávněného majetkového prospěchu, ..."*
- c) § 15 odst. 1 a 2, kde se uvádí:  
*"Při výkonu práva hospodaření s pohledávkou státu je organizace povinna plnit povinnosti stanovené v § 73 Hospodářského zákoníku."  
 "Je-li dlužník v prodlení s placením dluhu, je organizace povinna vyúčtovat a vymáhat stanovené úroky ..."*
6. ustanovení § 3 odst. 1 a 4 zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů, kde se uvádí:  
*"Nebytové prostory se pronajímají k účelům, ke kterým jsou stavebně určeny. Místnosti určené k provozování obchodu a služeb lze pronajímat jen po předchozím souhlasu národního výboru. Pokud národní výbor do 15 dnů od obdržení žádosti o věci nerozhodne, má se za to, že souhlas byl udělen."  
 "Pokud je smlouva uzavřena bez souhlasu národního výboru podle odstavce 2 nebo neobsahuje náležitosti podle odstavce 3, je neplatná;"*
7. ustanovení § 87 písm. a) vyhlášky č. 145/1956 ÚL, o provozu na silnicích, kde se uvádí:  
*"Držitel vozidla je povinen převod vozidla na jiného držitele oznámit do pěti dnů dopravnímu inspektorátu, u kterého je vozidlo evidováno."*
8. ustanovení § 4 zákona č. 497/1990 Sb., o navrácení majetku Socialistického svazu mládeže lidu České a Slovenské Federativní Republiky, kde se uvádí:  
*"Vláda České a Slovenské republiky po dohodě s vládou České republiky ... stanoví rozdělení tohoto majetku tak, aby byl použit výhradně pro potřeby dětí a mládeže."*
9. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a to v ustanoveních:  
 – § 5 odst. 1 a 2, kde se uvádí:  
*"Účetní jednotky mohou pověřit vedením svého účetnictví i jinou právnickou nebo fyzickou osobu."*

*"Pověřením podle odst. 1 se nezabývá účetní jednotka odpovědností za vedení účetnictví.";*

– § 6 odst. 3, kde se uvádí:

*"Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29.";*

– § 7 odst. 1, kde se uvádí:

*"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.";*

– § 29 odst. 1, kde se uvádí:

*"Účetní jednotky inventarizaci ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti.";*

– § 30 odst. 3, kde se uvádí:

*"Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do období, za které se inventarizaci ověřuje stav majetku a závazků.";*

10. zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a to v ustanoveních:

– § 524, kde se uvádí:

*"Věřitel může svou pohledávku i bez souhlasu dlužníka postoupit písemnou smlouvou jinému.";*

– § 531 odst. 3, kde se uvádí:

*"Smlouva o převzetí dluhu vyžaduje, aby byla uzavřena písemnou formou.";*

– § 415, kde se uvádí:

*"Každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.";*

– § 559 odst. 2, kde se uvádí:

*"Dluh musí být splněn řádně a včas.";*

O d ů v o d n ě n í:

K bodům A 1a, 1b a 5a

Uvedená ustanovení MH porušilo tím, že dne 22. 2. 1993 uzavřelo se společností JUNIA smlouvu evidenční č. 012 - 001/ 93 o bezúplatném převodu práva hospodaření (dále jen "smlouva") k nemovitému a movitému majetku státu vymezenému v příloze 1 a dodatku k příloze 1 této smlouvy. Právo hospodaření je výkonem vlastnického práva státu a podle dosud platných právních norem je není možné převádět jiným než státním organizacím. JUNIA je obchodní společností, její postavení a práva vymezuje Obchodní zákoník, který nezná institut správy majetku státu.

Z těchto důvodů je nutné ve smyslu § 39 Občanského zákoníku považovat smlouvu za neplatnou od samého počátku pro rozpor se zákonem a jeho obcházení.

K bodu A 2

MH státní majetek převáděný smlouvou k bezúplatnému hospodaření vymezilo pouze jmenným seznamem objektů v příloze č. 1 a dodatku k příloze č. 1 smlouvy bez vyčíslení hodnoty nemovitého a movitého majetku a jeho řádného určení. Touto smlouvou předalo k hospodaření i dva objekty, z nichž jeden byl již na základě soudního rozhodnutí vydán v restituci a druhý byl v restitučním řízení, a to:

– turistická základna Čejkovice - hodnota objektu 32, 470 mil. Kč - vydána obcí dne 25. 9. 1992;  
– turistická základna Skokovy - hodnota objektu cca 10 mil. Kč.

Hlavní zděný objekt se sociálním zázemím byl vydán v restituci v červnu 1993. Jeho hodnota není vyčíslena.

K bodu A 3

Uvedené ustanovení porušilo MH tím, že půdu, která tvoří zemědělský půdní fond a lesní půdní fond, nadále vykazuje ve svém majetku. JUNIA Ostrava předložila Přiznání k dani z nemovitostí na rok 1993, kde předkládá seznam pozemků, mezi kterými jsou zahrnuty zahrady, pastviny a orná půda, a to: Týn nad Bečvou 4 744 m<sup>2</sup> luk a pastvin, Domašov 6 022 m<sup>2</sup> orné půdy a 17 015 m<sup>2</sup> luk, Šumperk 1 098 m<sup>2</sup> orné půdy, Budišovice 3 295 m<sup>2</sup> luk, Přerov 1 114 m<sup>2</sup> orné půdy, Nový Jičín 1 297 m<sup>2</sup> orné půdy, Dolní Lipová 15 156 m<sup>2</sup> luk a Ostrava různé lokality o výměře 4 894 m<sup>2</sup> orné půdy. Všechny uvedené parcely náležejí do správy Pozemkového fondu ČR.

K bodu A 4

Uvedené ustanovení porušilo MH tím, že neohlásilo změny vyplývající ze zákona č. 497/1990 Sb. a nezajistilo provedení zápisu vlastnictví státu - České republiky - do listů vlastnických (dále jen "LV").

– V okrese Opava, k. ú. Budišovice (LV č. 91) pozemky o celkové výměře 639 m<sup>2</sup> a v okrese Přerov, k. ú. Týn nad Bečvou (LV č. 26) pozemky o celkové výměře 4 944 m<sup>2</sup> a dále v okrese Frýdek-Místek, k. ú. Morávka (LV č. 471) pozemky o celkové výměře 5 269 m<sup>2</sup> byly ke dni kontroly zapsány ve vlastnictví ÚV SSM.

– V okrese Šumperk, k. ú. Šumperk (LV č. 3004) Okresní úřad ke dni 15. 9. 1991 neoprávněně převedl právo hospodaření k pozemkům o celkové výměře 563 m<sup>2</sup> za dohodnutou cenu 39 410,- Kčs na s. p. Česká pojišťovna. S pozemky, které patřily na základě ústavního zákona dětem a mládeži ČSFR, nemůže okresní úřad nakládat.

– V okrese Opava, k. ú. Opava (LV č. 3191) budovu s pozemkem o výměře 297 m<sup>2</sup> v trvalém užívání SÚZ v Ostravě začalo neoprávněně používat město Opava jako svůj vlastní majetek, který si neoprávněně nechalo zapsat u Katastrálního úřadu na svůj LV.

– V okrese Opava, k. ú. Budišovice LV č. 388, LV č. 91 a dále snímek katastrální mapy neodpovídají skutečnému stavu rozmístění budov a velikosti zastavěné

plochy, která je ve skutečnosti mnohem větší (během kontroly nebylo k dispozici přesné měřicí zařízení pro stanovení rozdílu).

- V okrese Nový Jičín, k. ú. Nový Jičín-Dolní Předměstí v LV č. 788 není zapsána budova bývalého sekretariátu OV SSM s klubem mládeže, přestože byla zkolaudována 29. 12. 1988.

#### K bodům A 5b, 5c

MH porušilo uvedená ustanovení tím, že:

- nezajistilo doplnění nájemní smlouvy na pronájem movitého majetku uzavřené dne 30. 9. 1992 mezi pražskou SÚZ a zájmovým sdružením TRIGA o živý inventář v hodnotě 174 tis. Kč (6 koní), který je součástí majetku bývalé pražské SÚZ, a který tak sdružení využívá ke své podnikatelské činnosti bez právního důvodu;
- nezabezpečilo vypořádání movitého majetku, materiálu a vložené investice u objektu Tvrz Čejkovice v souladu s protokolem o předání objektu obci Čejkovice z 12. 9. 1992, a to:
  - základní prostředky (dále jen "ZP"), stavební a ostatní materiál v hodnotě ..... 2 041 610, 01 Kč,
  - zjištěný inventarizační rozdíl v hodnotě ZP, drobných a krátkodobých předmětů (dále jen "DKP") a materiálu v hodnotě celkem ..... 164 785, 01 Kč,
  - vložená investice ..... hodnota nevyšší;
- v objektu administrativní budova Urbánkova 866/5 nevypořádalo s bývalým nájemcem Svazem klubů mládeže inventurní rozdíly; v protokolu o řádné roční inventarizaci majetku v objektu je vykázan rozdíl mezi fyzickým stavem a inventurním seznamem u ZP ve výši 231 055,- Kč, u předmětů postupné spotřeby 272 370,- Kč a DKP 5549,- Kč;
- nezajistilo s nájemcem Turistické základny Slapy Českou tábornickou unií vypořádání neuhrazených nákladů na elektrickou energii a pronájem pozemku ve výši 54 779, 90 Kč, úhradu pronájmu za objekt ve výši 10 000,- Kč a vypořádání inventurních rozdílu ve výši 112 145,- Kč;
- umožnilo, aby JUNIA ve svém hospodaření neoprávněně použila státní prostředky ve výši 293 508, 62 Kč tím, že převzala platby a úhrady pohledávek SÚZ ve výši 697 391, 59 Kč a uhradila bez právního důvodu závazky ve výši 403 882, 97 Kč;
- nevymáhalo u dlužníků uhrazení pohledávek a u dlužníků, kteří byli v prodlení s placením dluhu, nevyúčtovalo úhradu úroků.

#### K bodu A 6

MH řádně nepřevzalo smluvní vztahy bývalých SÚZ, a umožnilo tak dlouhodobé využívání objektů v rozporu se zákonem, který vyžadoval souhlas příslušného

obvodního národního výboru. Tato skutečnost byla zjištěna u všech nájemních smluv.

#### K bodu A 7

MH zrušilo bývalé SÚZ k 31. 5. 1993, ale v souladu s platnými předpisy nezabezpečilo převod vozidel SÚZ na nového držitele novým zápisem v technických průkazech vozidel. Ke dni 5. 5. 1994 z celkového počtu 153 vozidel, se kterými nakládá bez právního důvodu JUNIA, mělo 150 vozů v osvědčení o technickém průkazu vozidla jako držitele zapsanu SÚZ SSM.

#### K bodu A 8

Zmíněné ustanovení porušilo MH tím, že ze zvláštního účtu č. 100 30 - 10026 - 001/0710 pro soustředění veškerých finančních prostředků z hospodaření a transformace bývalého SSM neoprávněně hradilo výdaje, například na činnost odboru 26 MH ČR (provozní a mzdové náklady) - v roce 1992 celkem 977 911, 45 Kč a v roce 1993 celkem 778 896,- Kč.

Dále bylo ustanovení § 4 zákona č. 497/1990 Sb. porušeno tím, že většina objektů byla pronajata ke komerční činnosti a prostředky z ní získané nebyly skládány na zvláštní účet a zprostředkovane využívány v souladu s citovaným ustanovením, ale plynuly do hospodaření obchodní společnosti JUNIA.

Kontrolou 68 objektů bylo zjištěno, že pouze 8 objektů je využíváno výhradně pro děti a mládež.

#### K bodu A 9

Uvedená ustanovení MH porušilo tím, že:

- jako zřizovatel řádně nezkontrolovalo předloženou účetní rozvahu sestavenou k 31. 5. 1993 ve smyslu § 19 odst. 1 (mimořádná účetní závěrka) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, prováděnou v souvislosti se zrušením SÚZ a nenařídilo její přepracování;
- neprovedlo inventarizaci hmotného investičního majetku (dále jen "HIM") bývalých SÚZ a vypořádání případných rozdílu k 31. 5. 1993 ani k 31. 12. 1993. Rovněž nebyly inventarizací ověřeny stavy pohledávek a závazků;

Kontrolou účetních rozvah k 31. 5. 1993 bylo zjištěno, že v sumáři za SÚZ je vykazován HIM ve výši 429, 694 mil. Kč, souhrn rozvah všech sedmi SÚZ však činí 430, 359 mil. Kč.

V sumáři SÚZ jsou vykázané pozemky, budovy a stavby v hodnotě 372, 393 mil. Kč a další HIM v hodnotě 95, 088 mil. Kč. Celkový součet HIM tedy činí 467, 481 mil. Kč. Tato částka se od součtu HIM na sumáři liší o 37, 787 mil. Kč. Pohledávky za bývalé SÚZ byly vykázané ve výši 7, 594 mil. Kč a závazky ve výši 11, 843 mil. Kč.

Údaje uváděné v účetní rozvaze k 31. 5. 1993 jsou nevěrohodné a nelze stanovit, jaký majetek k tomuto datu SÚZ obhospodařovaly.

- od 1. 6. 1993 do ukončení kontroly účetně nevidovalo HIM v hodnotě minimálně 429, 694 mil. Kč, dále pohledávky v hodnotě 7, 594 mil. Kč a závazky v hodnotě minimálně 11, 843 Kč ani nepověřilo vedením účetnictví jinou právníckou osobu způsobem odpovídajícím § 5 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Státní majetek, který MH svěřilo JUNII k hospodaření, tato organizace také účetně nevidovala.

K bodům A 10 a 1c

Uvedená ustanovení MH porušilo tím, že:

- nepostoupilo pohledávky a závazky bývalých SÚZ JUNII písemnými smlouvami a ta s nimi nakládala bez právního důvodu;
- nevymáhalo pohledávky;
- neuhradilo včas závazky a z titulu penalizace nezaplacených faktur vznikla k 31. 12. 1993 na majetku státu škoda ve výši 497 617,- Kč.

## B. JUNIA porušila:

**zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a to v ustanoveních:**

1. – § 4 odst. 2 a 3, kde se uvádí:

*"Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování, ..."*  
*"Účetnictví se vede za účetní jednotku jako celek."*

(zároveň tak porušila "Účetní postupy" stanovené opatřením FMF č. j. V/20 100/92 v ustanoveních Přílohy č. 2 třída 7 čl. II bod 1);

2. – § 7 odst. 1 až 4, kde se uvádí:

*"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti ..."*

*"Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka zaučtovala všechny účetní případy týkající se účetního období."*

*"Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky."*

*"Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže ... neporušila povinnosti uložené jí tímto zákonem."*

- § 17 odst. 1, kde se uvádí:

*"Účetní jednotky, které jsou právníckými osobami, otevírají účetní knihy ke dni svého vzniku ...; účetní zápisy týkající se jednotlivých účetních období se musí zřetelně oddělit."*

3. – § 6 odst. 3, kde se uvádí:

*"Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29."*

- § 29 odst. 1, kde se uvádí:

*"Účetní jednotky inventarizaci ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti."*

- § 30 odst. 1 až 3, kde se uvádí:

*"Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy ..."*

*"Fyzickou inventuru hmotného majetku, kterou nelze provést ke dni účetní závěrky, lze provádět v průběhu posledních tří měsíců účetního období, popřípadě v prvním měsíci následujícího účetního období ..."*

*"Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizaci ověřuje stav majetku a závazků."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu B 1

Uvedená ustanovení JUNIA porušila tím, že od 1. 6. 1993 neúčtovala o státním majetku, se kterým nakládala, ačkoliv jí tato povinnost vyplývá z výše citovaných ustanovení zákona. Účetní stav majetku zrušených SÚZ obchodní společnost JUNIA měla vést na podrozvahových účtech jako "cizí majetek". Od výše uvedeného data do ukončení kontroly tak nebyl účetně evidován státní majetek minimálně v hodnotě 436, 594 mil. Kč, z toho HIM minimálně v hodnotě 429 mil. Kč a pohledávky ve výši 7, 594 mil. Kč.

JUNIA nepřevzala pohledávky a závazky bývalých SÚZ od MH písemnou formou ve smyslu § 524 a § 531 Občanského zákoníku a o přijatých platbách za pohledávky ve výši 679 tis. Kč i uhrazených závazcích ve výši 403 tis. Kč účtovala ve svém účetnictví.

K bodu B 2

Uvedená ustanovení JUNIA porušila v níže uvedených případech:

- V účetní rozvaze k 31. 5. 1993 (ukončení činnosti SÚZ) uvedla neprůkazné a nevěrohodné údaje. V sumáři za SÚZ je vykazován hmotný investiční majetek v hodnotě 429, 694 mil. Kč, souhrn rozvah všech sedmi SÚZ činí 430, 359 mil. Kč. V sumáři SÚZ jsou dále ve výši 372, 393 mil. Kč vykázány pozemky, budovy, stavby a další HIM v hodnotě 95, 088 mil. Kč. Celkový součet HIM tedy činí 467, 481 mil. Kč. Tato částka se od součtu HIM na sumáři liší o 37, 787 mil. Kč.

- HIM, se kterým nakládá JUNIA Praha, je vykazován v účetní závěrce k 31. 5. 1993 k ukončení činnosti SÚZ v hodnotě 105 634 730 Kč. Tento údaj neodpovídá skutečnosti, jelikož zahrnuje i hodnotu objektů

- vydaných na základě soudního rozhodnutí a v restituci již v roce 1992 (Čejkovice 32 470 tis. Kč, Turbová 66 tis. Kč).
- V operativní evidenci nejsou řádně vedeny evidenční karty nemovitostí, tj. "karty vyhodnocení majetku". U objektu Sádka je uvedena nulová hodnota, zatímco v rekapitulacích majetku je vykazována pořizovací hodnota 8, 387 mil. Kč. U objektu Equicentrum Praha je vykazována účetní hodnota 467 tis. Kč, další nemovitosti patřící k objektu (stáj 1 a 2, obytný dům, vila, dílna, stodola) nejsou oceněny.
  - Podklad zpracovaný JUNIÍ Praha pro vypracování vstupní rozvahy k 1. 6. 1993 vykazuje neprůkazné a nevěrohodné údaje - např. záporný stav zásob v hodnotě 15 tis. Kč, záporný stav peněžních prostředků ve výši 710 tis. Kč.
  - V účetním stavu HIM k 31. květnu 1993 nevede JUNIA České Budějovice pozemky v celkové výměře 31 018 m<sup>2</sup>, dále v něm není zahrnuto 5 garáží, které se nacházejí v areálu Klubu mládeže České Budějovice - Beseda. Garáže nejsou vedeny ani v rejstříku základních prostředků.
  - JUNIA Ostrava nezahrnula do evidence HIM pozemky v katastru Budišovice a Šumperk, budovu v Opavě - Mařadkova ul., jednu třetinu budovy ve Frýdku-Místku. V evidenci jsou oceněny jen některé zastavěné pozemky. Jejich hodnota není v souladu s vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 393/1991 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků. Např. u pozemku č. 373/3 v ul. Stodolní - Ostrava o výměře 221 m<sup>2</sup> je vykazována hodnota 4 300,- Kč, zatímco by měla být nejméně 176 800,- Kč.
  - Kontrolní nákup v hodnotě 179,- Kč provedený dne 8. 5. 1994 v hotelu BELARIA Hradec n. Moravicí nebyl vykázan ani na jedné z 12 účtenek vystavených během víkendu účtujícími personálem (8. a 9. 5. 1994). V hotelu probíhala kromě běžného provozu akce pro 600 lidí. Personál použil svoje účtenky.
  - Při porovnání počtu ubytovaných hostů a personálu s počtem vypraných lůžkovin ve stejném hotelu byl zjištěn rozdíl 797 povlečených použitých navíc.
  - JUNIA České Budějovice převzala účetní údaje bývalé Jihočeské SÚZ; zahajovací rozvaha odštěpného závodu navazuje na rozvahu a zůstatky rozvahových účtů k 31. 12. 1992, ačkoliv se jedná o jiný subjekt.
- K bodu B 3
- Uvedená ustanovení JUNIA porušila tím, že:
- neprovedla inventarizaci HIM ke dni mimořádné účetní závěrky k ukončení činnosti SÚZ, tj. k 31. 5. 1993 (uloženo jednateli JUNIE rozhodnutím ministra hospodářství č. 47), ani ke dni řádné účetní závěrky, tj. k 31. 12. 1993 (uloženo příkazem jednatele JUNIE). Neprovedením inventarizace nebyl dosud objektivizován stav movitého majetku v hodnotě minimálně 82 mil. Kč;
  - do ukončení kontroly provedla "aktualizaci soupisů majetku" pouze u některých objektů a nevypořádala zjištěné inventurní rozdíly; Např. při inventuře provedené dne 11. 1. 1994 v objektu EQUICENTRUM Praha, který je pronajat občanskému sdružení TRIGA, byly zjištěny inventurní rozdíly ve výši 55 689,- Kč (5 jezdeckých sedel, kočár). Do ukončení kontroly nebyly s nájemcem vypořádány.
  - u objektů, v nichž vykazovala provedení inventur, je neprovedla řádně; Např. v objektu DESNÁ v Jizerských horách bylo zjištěno při namátkové fyzické inventuře, že u některých předmětů chybí inventurní čísla a nelze provést porovnání s inventurními soupisy. Pod stejným evidenčním číslem je evidován bojler a průtokový ohřivač vody. 12 ks akumuláčnických kamen není vedeno v inventurním seznamu. Podle sdělení JUNIE jsou součástí investice. V evidenční kartě nemovitosti není hodnota investice zaevidována, doklady investičních faktur nebyly předloženy. Namátkovou fyzickou inventurou ve středisku CVČM Strakonice byly zjištěny rozdíly - manka u HIM proti stavu v inventurním seznamu ve výši 120 148,- Kč. JUNIA Praha vede v evidenci automobilů dva vozy ŠKODA 105 SPZ ACR 50 - 80 a ADZ 80 - 83. Kontrolou bylo zjištěno, že se jedná o jeden automobil, kterému byla změněna SPZ dne 31. 2. 1992.
  - neprovedla inventarizaci pohledávek a závazků SÚZ ke dni mimořádné účetní závěrky při ukončení činnosti SÚZ k 31. 5. 1993. V rekapitulaci závazků SÚZ provedené k 31. 5. 1993 byly vykázané závazky ve výši 11 842 745, 19 Kč. Do seznamů nebyly zahrnuty závazky, jejichž výše k datu 31. 5. 1993 nebyla známá (např. faktury za energii), a další závazky SÚZ Brno ve výši 6 mil. Kč, které nebyly zahrnuty v rozvaze a prokazatelně nebyly uhrazeny. Soupis pohledávek nebyl zpracován. Zůstatek účtu 311 - odběratelé nebylo možno odsouhlasit z důvodů chybějících náležitých dokladů.

#### Závěr:

Majetek bývalých SÚZ Svazu mladých předaný na základě § 1 ústavního zákona č. 497/1990 Sb., o navrácení majetku Socialistického svazu mládeže lidu České a Slovenské Federativní Republiky, do vlastnictví státu je stále majetkem státu. Tento majetek nebyl do ukončení kontroly na objektu do obchodní společnosti JUNIA vložen.

MH jakožto správce tohoto majetku uzavřelo s obchodní společností JUNIA smlouvu o bezúplatném

převodu práva hospodaření, jak je uvedeno v odůvodnění k bodům A 1a, 1b a 5a. Vzhledem k neplatnosti tohoto právního úkonu nakládala JUNIA s majetkem státu bez právního důvodu.

Do ukončení kontroly nebyl ani mezi Fondem dětí a mládeže a JUNIÍ učiněn právní akt, který by tuto obchodní společnost k nakládání s majetkem bývalého SSM opravňoval.

*V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Jiří Kalivoda.*